

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **P. V.,** zastoupený Mgr. Vladimírem Kubíkem, advokátem, se sídlem Tovačovského 318/18, Kroměříž, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje,** se sídlem 28. října 117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2016, č. j. MSK 130448/2016, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 4. 2017, č. j. 19 A 24/2016 – 32,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 4. 2017, č. j. 19 A 24/2016 – 32, **se zrušuje.**

II. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 10. 10. 2016, č. j. MSK 130448/2016, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žalovanému **se** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši 15 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Vladimíra Kubíka, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl rozhodnutím Magistrátu města Havířova, správního odboru (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 1. 8. 2016, č. j. MMH/39180/2016/Hs, shledán vinným ze spáchání přestupku z nedbalosti podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů. Tohoto přestupku se měl dopustit tím, že dne 14. 4. 2016 kolem 9:10 hod. řídil motorové vozidlo v takové době po požití alkoholického nápoje, kdy byl ještě pod jeho vlivem, čímž porušil § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu. Nejnižší prokazatelná hodnota alkoholu v jeho těle činila 0,01 g/kg. Za přestupek mu byla uložena pokuta ve výši 2500 Kč a zákaz řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců. Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal žalobce odvolání, které žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl.

[2] Krajský soud v Ostravě v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud pokládal za nepřezkoumatelný závěr žalovaného, podle něhož byla orientační dechová zkouška provedena v době platnosti osvědčení měřicího přístroje - analyzátoru alkoholu v dechu, přestože časový údaj na výstupu z analyzátoru nekorespondoval s údaji na ověřovacím listu a protokolu o zkoušce. Dle názoru krajského soudu zůstalo neobjasněno, zda analyzátor splňoval podmínky povinného ověřování a zda byl k měření způsobilý. Nedostatečně a nepřezkoumatelně se žalovaný vypořádal také s argumentací žalobce ohledně výsledků odborného lékařského vyšetření, jehož výsledek zjištěný 40 minut po první dechové zkoušce byl 0,00 g/kg. Žalovaný opřel svůj závěr o názor znalkyně, podle níž hodnota 0,00 g/kg nemusí znamenat „nulu“ a který znalkyně řádně nevysvětlila, a tudíž se jednalo o pouhou spekulaci. Konstatování žalovaného, že hodnota alkoholu po uplynutí 40 nebo 45 minut od dechových zkoušek skutečně mohla být nulová, bylo taktéž nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Závěrem krajský soud zavázal žalovaného, aby se zabýval tím, zda byl k měření použit způsobilý analyzátor alkoholu v dechu a objasnil datum jeho kalibrace, a aby též osvětlil laboratoří stanovený výsledek vzorku krve 0,00 g/kg a vyzval znalkyni, aby znalecký posudek doplnila a odůvodnila svůj závěr, že „nula“ nemusí v laboratoři znamenat hodnotu 0,00 g/kg, nýbrž hodnotu do 0,20 kg/g.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti napadenému rozsudku brojí žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, kterou opírá o důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a tedy namítá nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem.

[4] Stěžovatel tvrdí, že v projednávané věci nebyla nijak zpochybněna způsobilost analyzátoru alkoholu v dechu, neboť skutečnost, že má požadované metrologické vlastnosti, byla prokázána ověřovacím listem s platností od 4. 8. 2015 do 4. 8. 2016. Platnost ověření nezanikla žádným ze způsobů taxativně vymezených v § 7 odst. 2 vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 262/2000 Sb., kterou se zajišťuje jednotnost a správnost měřidel a měření, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 262/2000

Sb.“). Není ani pravdou, že ověřovací list a protokol o zkoušce nekorespondují s údajem na výstupu z analyzátoru. Na výtisku z přístroje je uvedeno „*datum kalibrace 29. 7. 2015*“, což je údaj o poslední provedené kalibraci, nikoli datum příští kalibrace (to je žalovanému známo z jeho úřední činnosti). Datum na výtisku tak plně odpovídá datu na ověřovacím listu, který byl vydán dne 4. 8. 2015, tj. pár dnů po kalibraci. V protokolu o zkoušce ze dne 6. 2. 2015 je pak uvedeno doporučené datum příští kalibrace 27. 7. 2016, tj. přibližně jeden rok od poslední kalibrace uskutečněné 29. 7. 2015. Stěžovatel tedy zpřesňuje svou argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí, že „*toto datum zřejmě nebylo v přístroji opraveno*“ (míněno datum 29. 7. 2015) tak, že na výtisku bylo uvedeno datum poslední kalibrace, které nevzbuzuje žádné pochybnosti a které předchází datu vystavení ověřovacího listu. Nepřesnost uvedená v napadeném rozhodnutí nezakládá dle názoru stěžovatele takovou vadu nepřezkoumatelnosti, pro kterou bylo třeba napadené rozhodnutí zrušit.

[5] Stěžovatel dále poukazuje na metodický pokyn Ministerstva zdravotnictví (uveřejněný ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví č. 7/2006 a dostupný z http://www.mzcr.cz/ - poznámka Nejvyššího správního soudu; dále jen „pokyn Ministerstva zdravotnictví“), podle jehož bodu 10 písm. e) se za pozitivní průkaz požití alkoholického nápoje pokládá hladina etylalkoholu v krvi vyšší než 0,20 g/kg, stanovená metodou plynové chromatografie. Z posudku znalkyně plyne, že pokud v krvi naměřená hladina alkoholu odpovídá hodnotě do 0,20 g/kg, pak se jako výsledek zapíše 0,00 g/kg. Znalkyně zjevně vycházela z pokynu Ministerstva zdravotnictví a mínila, že za negativní (nulový) výsledek rozboru krve je považován i výsledek menší nebo roven hodnotě 0,20 g/kg, tedy že i nenulový výsledek může být v protokolu o lékařském vyšetření jako nulový zapsán.

[6] V napadeném rozhodnutí stěžovatel korigoval závěr správního orgánu prvního stupně pracující s názorem znalkyně, že „nula nemusí být nula“, a uvažoval hypoteticky i s nenulovou hodnotou. Stěžovatel konstatoval, že i kdyby výsledek krevní zkoušky fakticky byl 0,00 g/kg alkoholu v krvi, pak to nijak nezpochybňuje pozitivní výsledek dechové zkoušky, která byla řádně provedená a je zcela použitelná jako důkaz v řízení o přestupku. S ohledem na to, že výsledná hodnota dechové zkoušky počítána z časově první naměřené hodnoty po odečtu odchylky 0,24 g/kg činila 0,01 g/kg alkoholu v krvi, je i bez znaleckého posudku zřejmé, že takto nízká hodnota alkoholu musela být v době krevního odběru po cca 40 minutách již z krve žalobce vyloučena. Negativní výsledek krevního testu tedy nezpochybňuje hodnotu naměřenou dechovou zkouškou. Nesouhlas žalobce s výsledky dechových zkoušek pak nemá vliv na jejich důkazní použitelnost. Kontrolovaná osoba má ze zákona možnost odmítnout provedení dechové zkoušky, nikoli její výsledek. Žalobce přitom dechovou zkoušku neodmítl. Zjištění získaná dechovými zkouškami a krevním testem je nutno hodnotit ve vzájemných souvislostech. V opačném případě by byli nedůvodně zvýhodněni řidiči, u kterých by při relativně nízkých hodnotách alkoholu byl relativně velký časový odstup mezi dechovou zkouškou a odběrem krve, neboť alkohol by v mezidobí byl z krve eliminován. To byl také jeden z důvodů, proč zákonodárce s účinností od 1. 1. 2009 přiznal důkazní sílu dechové zkoušce provedené metrologicky ověřeným analyzátorem alkoholu v dechu (do té doby byla jakákoli dechová zkouška jen orientační).

III. Obsah vyjádření žalobce ke kasační stížnosti

[7] Žalobce ve svém vyjádření konstatuje, že stěžovatel neuvádí žádné nové skutečnosti či argumenty, které by měly způsobit zvrat v řízení. Stěžovatel nedokázal vysvětlit to, že ověřovací protokol byl do správního spisu dodán až poté, co se žalobce seznámil se spisem a ve svém závěrečném návrhu na nesrovnalost v datech kalibrace upozornil a vytkl ji. Stěžovatelova argumentace týkající se nedodržení lhůty ke kalibraci je zcela zavádějící a spekulativní a stěžovatel se svou konstrukcí snaží zhojit nedostatek a pochybení při provádění dechové zkoušky. Žalobce dále podotýká, že časový odstup 40 minut mezi provedením dechové a krevní zkoušky nepokládá za velký. Stěžovatelovu argumentaci opřenou o závěry znaleckého posudku má za spekulativní a zavádějící. Již ze znění znalecké odpovědi užívající formulaci „*nemusí znamenat*“ je zřejmá pouhá možnost, že situace může nastat, nikoli nutnost. Výsledek měření alkoholu v krvi dle protokolu o lékařském vyšetření udává hodnotu 0,00 g/kg, což je třeba chápat jako nulový výsledek, nikoli jako jakousi „zaokrouhlenou nulu“. Že žalobce mohl být v době měření analyzátorem pod vlivem alkoholu, je pouze stěžovatelovou domněnkou. Základní zásadou správního řízení je presumpce neviny. Je třeba vycházet z negativního výsledku hodnoty alkoholu v těle zjištěného z krve, nikoli z orientačních výsledků dechové zkoušky. Žalobce proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

IV. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a za stěžovatele v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná jeho zaměstnanec, který má požadované vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

[9] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž žádnou takovou neshledal.

IV. 1.

[10] Nejvyšší správní soud se předně zabýval tím, zda byl k měření hladiny alkoholu z dechu žalobce použit způsobilý měřicí přístroj.

[11] Podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu je řidič povinen podrobit se na výzvu policisty vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem. Tímto zvláštním předpisem byl v rozhodné době zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů (dále jen „tabákový zákon“), který předpokládá dva způsoby zjištění obsahu alkoholu, a to orientační vyšetření a

odborné lékařské vyšetření (§ 16 odst. 2 věta první tabákového zákona). Orientačnímu vyšetření formou dechové zkoušky je přiznána vyšší míra přesvědčivosti, než tomu bylo za předchozí právní úpravy. Z § 16 odst. 2 věty druhé tabákového zákona plyne, že pokud je orientační dechová zkouška provedená analyzátorem alkoholu v dechu, který splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, odborné lékařské vyšetření provedeno být nemusí. Provádí se v případě, že vyšetřovaná osoba odmítne způsob orientačního vyšetření.

[12] Zvláštním právním předpisem, jež má na mysli § 16 odst. 2 věta druhá tabákového zákona je vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 345/2002 Sb."). Z ní a ze zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů, k jehož provedení vyhláška č. 345/2002 Sb. slouží, plyne, že analyzátor alkoholu v dechu musí být měřidlem schváleného typu a musí být ověřen. Doba platnosti ověření činí 1 rok (položka 7.4.2. přílohy vyhlášky č. 345/2002 Sb.). K zániku platnosti jeho ověření může dojít v případě naplnění některého z důvodů dle § 7 odst. 2 vyhlášky č. 262/2000 Sb., tedy byly-li provedeny změny nebo úpravy stanoveného měřidla s vlivem na jeho metrologické vlastnosti, poškozením měřidla, znehodnocením či odstraněním úřední značky, pokud je zjevné, že měřidlo ztratilo stanovené či požadované metrologické vlastnosti, nebo bylo-li změněno místo jeho používání oproti místu, které stanoví certifikát o schválení jeho typu nebo opatření obecné povahy.

[13] Ve správním spise je založen výtisk z analyzátoru alkoholu v dechu značky Dräger, typu Alcotest 7510, č. ARHH 0124, na němž je uvedeno datum kalibrace 29. 7. 2015. Ke stejnému přístroji byl dne 4. 8. 2015 vydán ověřovací list s platností do 4. 8. 2016. Dne 5. 2. 2016 byla dle protokolu o zkoušce provedena kontrola přesnosti tohoto přístroje. V protokolu o zkoušce je uvedeno doporučené datum příští kalibrace 27. 7. 2016. Nejvyšší správní soud nemá na rozdíl od krajského soudu za to, že přetrvávají pochybnosti o tom, zda použitý analyzátor splňoval podmínky povinného ověřování a nepokládá za nutné zavazovat stěžovatele k tomu, aby se splněním těchto podmínek v dalším řízení zabýval a aby datum kalibrace objasnil. Nejvyšší správní soud považuje shodně se stěžovatelem za rozhodné to, že k analyzátoru bylo vydáno osvědčení, jehož roční platnost v době měření alkoholu v dechu žalobce (tj. 14. 4. 2016) neuplynula, ani nezanikla jiným způsobem předpokládaným v § 7 odst. 2 vyhlášky č. 262/2000 Sb., a tedy se jednalo o analyzátor, jež byl způsobilý k měření alkoholu v dechu podle § 16 odst. 2 tabákového zákona ve spojení s vyhláškou č. 345/2002 Sb. Na tom, že několik dnů před vydáním ověřovacího listu byla provedena kalibrace analyzátoru, Nejvyšší správní soud taktéž neshledává nic, co by vyžadovalo dalšího objasnění. Doporučené datum příští kalibrace dle protokolu o zkoušce pak je určeno s ročním odstupem od poslední kalibrace dle údaje z výtisku z analyzátoru. Není proto důvod pochybovat o tom, zda všechna tři rozhodná data (tj. datum poslední kalibrace, datum vydání ověřovacího listu a doporučené datum příští kalibrace) vzájemně korespondují.

[14] Uvedl-li stěžovatel v napadeném rozhodnutí, že „[n]*a výstupu z dechového analyzátoru je sice uvedeno datum 29. 7. 2015, nicméně toto datum zřejmě nebylo v přístroji opraveno, jelikož ověřovací list a protokol o zkoušce jednoznačně prokazují, že měl analyzátor*

platné osvědčení“, jedná se o konstatování poněkud matoucí. Stěžovatel se mylně domníval, že datum 29. 7. 2015 není s ostatními dvěma v souladu, a proto vycházel pouze z ověřovacího listu a protokolu o zkoušce, jež měl za dostatečné důkazy o způsobilosti analyzátoru k měření alkoholu v dechu a současně za důkazy vyvracející údaj na výtisku z analyzátoru. Hodnocení relevance data na výtisku z analyzátoru v napadeném rozhodnutí tak sice s ohledem na shora uvedené není správné, rozhodně však nezakládá vadu nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Podstatné je, že stěžovatelův závěr, že analyzátor splňoval v době jeho použití požadavky dle právních předpisů, neboť byl ověřen, je podložený a přezkoumatelný. Stěžovateli tak lze dát za pravdu, že první ze dvou zrušovacích důvodů krajského soudu neobstojí, a proto je naplněn stížní důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

IV. 2.

[15] Nejvyšší správní soud dále posoudil důvodnost druhé stížní námitky, přičemž vycházel ze shora citované právní úpravy a z judikatury zdejšího soudu, z níž plyne, že za „normálního“ běhu věcí, kdy je na základě orientačního vyšetření provedeného na místě kontroly policií spolehlivě a jednoznačně zjištěn obsah alkoholu v těle kontrolované osoby, postačí výsledky orientačního vyšetření a není třeba činit odborné lékařské vyšetření (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2015, č. j. 2 As 146/2015 – 45, publ. pod č. 3441/2016 Sb. NSS). Orientační dechová zkouška je způsobilá prokázat hladinu alkoholu v dechu, přestože jde o zjištění přibližné. Tuto „přibližnost“ však lze určit přesně. V úvahu se bere možná odchylka měření přístroje (0,04 g/kg) a dále fyziologická hladina alkoholu v krvi ve výši 0,2 g/kg, která může být způsobena jinými vlivy (např. přirozená hladina alkoholu v krvi, požití přípravku proti kašli či rýmě, požití ovocného kompotu atd.), než je přímé požití alkoholu. Tyto hodnoty je nutné od výsledku dechové zkoušky odečíst a takto jej korigovat ve prospěch řidiče (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2011, č. j. 2 As 56/2011 – 79, nebo ze dne 11. 5. 2016, č. j. 10 As 173/2015 – 32).

[16] V případě, že je prováděno odborné lékařské vyšetření (ať už na výzvu policisty či žádost kontrolované osoby), je třeba vzorek krve odebrat co možná nejdříve a vyšetřit ho dvěma na sobě nezávislými laboratorními metodami, z nichž jedna musí být přísně specifická (metoda plynové chromatografie). Za pozitivní důkaz požití alkoholického nápoje se pokládá hladina etylalkoholu v krvi vyšší než 0,20 g/kg stanovená metodou plynové chromatografie (viz pokyn Ministerstva zdravotnictví, nebo také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2010, č. j. 8 As 59/2010 – 78, publ. pod č. 2168/2011 Sb. NSS).

[17] Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že dne 14. 4. 2016 provedla policejní hlídka u žalobce silniční kontrolu, v jejímž rámci žalobce uvedl, že předchozího dne vypil v době mezi 22:00 až 22:30 hod. jednu PET lahev 10° piva o obsahu 1,5 l. Dechovou zkouškou byla v 9:10 hod. zjištěna hodnota 0,25 promile alkoholu v krvi žalobce a v 9:15 hod. hodnota 0,26 promile. Žalobce s výsledky měření nesouhlasil a požádal o provedení odborného lékařského vyšetření z krve. Odběr krve byl proveden v Nemocnici s poliklinikou Havířov v 9:50 hod. s výsledkem 0,00 g/kg (promile) alkoholu

v krvi. Výsledky byly zjištěny metodami plynové chromatografie a Widmarkovou zkouškou.

[18] Správní orgán prvního stupně na základě oznámení přestupku zahájil správní řízení a ustanovil znalkyni z oboru toxikologie, aby zodpověděla několik otázek. Znalkyně ve znaleckém posudku ze dne 18. 6. 2016 zejména uvedla, že při průměrné rychlosti vylučování alkoholu z krve 0,12 – 0,20 g/kg/hod. by hladina alkoholu v krvi ve výši 0,25 g/kg klesla na nulovou hodnotu za 1 – 2 hodiny a po požití 1,5 litru 10° piva by muž o tělesné hmotnosti 90 kg (tj. váha žalobce) eliminoval alkohol za 4 – 5 hodin. Dále konstatovala, že „nula“ nemusí v laboratoři znamenat hodnotu 0,00 g/kg, ale může jít o hodnotu do 0,20 g/kg (tzv. cut-off hodnota). „*Jinými slovy, pokud je v krvi stanovena hladina alkoholu do 0,20 g/kg, pak se jako výsledek píše 0,00 g/kg.*“

[19] Správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí ze znaleckých závěrů dovodil, že 40 minut po první dechové zkoušce by při znalkyní uvedené průměrné rychlosti vylučování alkoholu z krve zůstala žalobci v krvi hladina alkoholu 0,11 g/kg, tedy taková hladina, která je dle pokynu Ministerstva zdravotnictví bez právního významu. Hladina alkoholu v těle žalobce mohla mezi dechovou a krevní zkouškou klesnout pod rozlišovací mez jednotlivých laboratorních metod. Tím však podle správního orgánu prvního stupně nebylo odborné měření provedené policisty zpochybněno. S názorem, že výsledky odborného lékařského vyšetření nebyly vyvráceny výsledky dechových zkoušek, se stěžovatel v napadeném rozhodnutí ztotožnil. Vycházel z toho, že obviněnému byly po odečtení odchylky 0,24 g/kg naměřeny analyzátorem alkoholu v dechu výsledné hodnoty 0,01 a 0,02 g/kg alkoholu v krvi, které za dalších 40 – 45 minut skutečně mohly klesnout na nulu. Krajský soud pak měl napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné z důvodů, které jsou shrnuty v odst. [2] tohoto rozsudku.

[20] Nejvyšší správní soud souhlasí s tím, že na základě žaloby je na místě zrušit napadené rozhodnutí a vrátit věc stěžovateli k dalšímu řízení, avšak z jiných důvodů, než jaké konstatoval krajský soud. Krajský soud stěžovateli vytkl, že vyšel z nedostatečně podloženého a spekulativního názoru znalkyně spočívajícího v tom, že hodnota 0,00 g/kg uvedená v protokolu o lékařském vyšetření nemusela znamenat nulu. Z napadeného rozhodnutí je však zcela zřejmé, že stěžovatel své rozhodovací důvody na znaleckém posudku nezaložil, a tedy nepředpokládal, že hodnota alkoholu v krvi žalobce mohla být jiná než nulová, ale naopak vycházel z toho, že v době odběru krve skutečně mohla být hodnota alkoholu v krvi žalobce 0,00 g/kg. Závěr stěžovatele, že po 40 až 45 minutách mohla hodnota alkoholu v krvi činit 0,00 g/kg, je v napadeném rozhodnutí zdůvodněn, neboť je patrné, že stěžovatel o věci smýšlel tak, že hladina alkoholu v krvi byla v době dechových zkoušek po odečtení odchylky pouze 0,01 nebo 0,02 g/kg (nikoli 0,25 a 0,26 g/kg), a tudíž byl alkohol v době odběru krve již zcela odbourán. Z tohoto posouzení je patrné, jak smýšlel o odvolacích výtkách žalobce, a tak mu nelze klást k tíži ani to, že se nedostatečně či nepřezkoumatelně vypořádal s argumentací žalobce. I druhá kasační námitka je důvodná, a tudíž je třeba napadený rozsudek zrušit také pro nesprávné posouzení otázky přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

IV. 3.

[21] Důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí spatřuje Nejvyšší správní soud v tom, že ve správním řízení nebylo dostatečně postaveno na jisto, že stěžovatel svým jednáním naplnil skutkovou podstatu přestupku, jenž mu byl kladen za vinu, tedy že dne 14. 4. 2016 kolem 9:10 hod. řídil motorové vozidlo v takové době po požití alkoholického nápoje, kdy byl ještě pod jeho vlivem.

[22] V řízení o přestupcích, které jsou jednou z forem správního trestání, platí obdobně jako v trestním právu princip presumpce neviny a z něho vyplývající povinnost rozhodovat v pochybnostech ve prospěch obviněného z přestupku (*in dubio pro reo*). Existuje-li rozumná pochybnost, tj. ne zcela nepravděpodobná možnost, že se žalobce přestupku nedopustil, je na místě aplikovat uvedený princip a řízení o přestupku zastavit. Důkazní břemeno leží na správním orgánu (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č. j. 2 As 46/2005 – 55, nebo ze dne 28. 3. 2012, č. j. 9 As 120/2011 – 166).

[23] Za jiných okolností, pokud by nebylo provedeno odborné lékařské vyšetření a dvě řádné orientační dechové zkoušky by ukázaly hodnoty 0,25 a 0,26 g/kg alkoholu v krvi řidiče (tj. 0,01 a 0,02 g/kg po odečtení odchylky) by dle současné právní úpravy bylo možné konstatovat, že se řidič přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu dopustil. V souzené věci však byly výsledky dechových zkoušek svědčících o tom, že žalobce řídil vozidlo pod vlivem alkoholu, zpochybněny nulovým výsledkem odborného lékařského vyšetření.

[24] Pokud hodnota alkoholu v krvi žalobce činila v 9:10 hod. 0,25 g/kg, pak by při uvažované rychlosti odbourávání alkoholu 0,20 g/kg za hodinu měla být v 9:50 hod. naměřena hodnota 0,11 g/kg. Byla-li nicméně skutečná hodnota alkoholu v krvi žalobce v 9:10 hod. 0,01 g/kg, pak by v 9:50 hod. při stejné rychlosti odbourávání alkoholu měla být zjištěna nulová hodnota, jak uvádí stěžovatel. Tato stěžovatelova úvaha ovšem vykazuje nedostatky, pro které ji nelze aprobovat. Stěžovatel totiž na straně jedné předpokládá, že fyziologická hladina alkoholu v krvi žalobce v 9:10 hod. činila 0,20 g/kg (a tuto společně s možnou odchylkou měření přístroje odčítá od změřené hodnoty), avšak na straně druhé vůbec nezohledňuje, že o pouhých 40 minut později by v krvi žalobce jistá fyziologická hladina alkoholu stále měla být změřena, resp. neobjasňuje a nedokládá po odborné stránce to, zda je možné, aby po 40 minutách nebyla v krvi žalobce žádná fyziologická hodnota zaznamenána. Bez dalšího odborného objasnění této otázky nemůže stěžovatelova argumentace obstát. Současně zjištěný skutkový stav věci proto vede k závěru, že buď výsledky orientačního vyšetření, nebo výsledky odborného lékařského vyšetření jsou mylné. Nelze proto s potřebnou jistotou stanovit, že stěžovatel porušil § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu.

[25] Nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud dodává, že shodně s krajským soudem a žalobcem považuje názor znalkyně, že pokud je v krvi zjištěna hladina alkoholu do 0,20 g/kg, pak se do protokolu píše výsledek 0,00 g/kg, za spekulativní a nepodložený. Nejvyššímu správnímu soudu je z jeho rozhodovací činnosti naopak známo, že i hodnoty pod 0,20 g/kg jsou v protokolech o lékařském vyšetření zaznamenávány (viz např. případy řešené v rozsudcích ze dne 28. 3. 2012,

č. j. 9 As 120/2011 – 166, a ze dne 11. 5. 2016, č. j. 10 As 173/2015 – 32, kde byly v protokolech zapsány hodnoty 0,18 g/kg a 0,08 g/kg).

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[26] Nejvyšší správní soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek zrušil (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). Přestože se neztotožnil s důvody, pro které krajský soud zrušil napadené rozhodnutí, je stejně jako on přesvědčen, že napadené rozhodnutí je nezákonné. Výrok o vině a sankci za přestupek nemůže obstát z důvodů shrnutých v části IV. 3., tj. nebude-li uspokojivě vysvětlen rozpor mezi výsledky dechové zkoušky a vyšetření krve. Protože již v řízení před krajským soudem byly dány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí, a vrácení věci krajskému soudu s tím, aby na půdorysu žalobních bodů sám znovu hledal nové důvody nezákonnosti, případně v tomto rozsudku formulovaný závěr Nejvyššího správního soudu pouze zprostředkoval stěžovateli, by byl v rozporu se zásadou ekonomie řízení, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že za použití § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. současně zrušil i napadené rozhodnutí a věc vrátil stěžovateli k dalšímu řízení (§ 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.). V něm bude stěžovatel vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.].

[27] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel byl úspěšný v řízení o kasační stížnosti, celkový procesní úspěch je však třeba přiznat žalobci, který se žalobou domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, čehož dosáhl, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. Stěžovateli, který navíc netvrdil vznik nákladů řízení nad rámec jeho běžné činnosti, se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

[28] Zástupce žalobce učinil v řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve prospěch žalobce celkem tři úkony právní služby podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a to převzetí a přípravu zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu], podání žaloby ze dne 12. 12. 2016 a podání vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 4. 7. 2017 [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za jeden úkon přísluší částka 3100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a náhrada hotových výdajů činí podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu 300 Kč za jeden úkon. Náklady řízení tak tvoří součet částky 3000 Kč za soudní poplatek vynaložený v řízení před krajským soudem a 10 200 Kč za právní služby (třikrát 3400 Kč). Protože zástupce žalobce je plátce daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho odměna o částku 2142 Kč, kterou je povinen z odměny za zastupování odvést. Celkovou částku ve výši 15 342 Kč je stěžovatel povinen zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. srpna 2017

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu